

RP 41/2009 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras så att de bestämmelser som gäller utlämnande och utnyttjande av uppgifter samt grun-

derna för återbäring av självriskpremien ses över.

Lagen avses träda i kraft den 1 maj 2009.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge och bedömning av nyläget.....	3
1.1. Utlämnande av uppgifter	3
1.2. Självriskpremie	3
2. Målsättning och de föreslagna ändringarna.....	5
3. Propositionens konsekvenser	6
4. Beredningen av propositionen	6
DETALJMOTIVERING.....	7
1. Lagförslag.....	7
2. Ikraftträdande.....	9
3. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning.....	9
LAGFÖRSLAG	11
om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	11
BILAGA.....	13
PARALLELLTEXT	13
om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	13

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och bedömning av nyläget

1.1. Utlämnande av uppgifter

Såväl arbetsgivare som löntagare är arbetslöshetsförsäkringspremieskyldiga. Arbetslöshetsförsäkringspremieskyldigheten är bunden till olycksfallsförsäkringsskyldigheten. Arbetslöshetsförsäkringspremierna uppbärs i samband med arbetsgivares olycksfallsförsäkringspremie och uppbörden sköts av de försäkringsanstalter som avses i 29 § i lagen om olycksfallsförsäkring. Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie bestäms som en procentandel av lönen och arbetsgivarens premie på motsvarande sätt som en procentandel av summan av dessa löner. Eftersom arbetslöshetsförsäkringsfonden styr, utvecklar och övervakar verkställigheten av arbetslöshetsförsäkringspremierna, har den med stöd av 22 b § i finansieringslagen rätt att av olika myndigheter får uppgifter om utbetalda löner och andra nödvändiga uppgifter. Vid arbetslöshetsförsäkringsfonden har det inrättats ett arbetslöshetsförsäkringsregister, som används för att övervaka, styra och utveckla uppbörden av arbetslöshetspremierna, för att bestämma och meddela storleken av arbetslöshetspremierna, för statistik, för att bekämpa och utreda missbruk i anslutning till arbetslöshetsförsäkringspremierna samt för att bestämma arbetsgivares självriskpremie.

När arbetslöshetsförsäkringsfonden kontrollerar, jämför och övervaka de löneuppgifter den fått kan den vid sidan av att upptäcka försummelser med arbetslöshetsförsäkringspremierna också upptäcka försummelser med olycksfallsförsäkrings-, pensionsförsäkrings- eller förskottsinnehållningsskyldigheten eller försummelser med betalningsskyldigheter i anslutning till dem.

I den gällande lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner, nedan finansieringslagen (555/1998), saknas fortfarande bestämmelser om rätt för arbetslöshetsförsäkringsfonden att på eget initiativ lämna ut uppgifter till andra myndigheter i en situation där den

har skäl att misstänka att arbetsgivaren har försummat även någon annan lagstadgad försäkrings- eller betalningsskyldighet än sin arbetslöshetsförsäkringspremieskyldighet. I den gällande finansieringslagen bestäms inte heller om rätt för en försäkringsanstalt, Statskontoret, Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund och en besvärinstans enligt finansieringslagen att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter uttryckligen av arbetslöshetsförsäkringsfonden för varje arbetsgivare få de uppgifter om utbetalda löner samt om andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av ett ärende som gäller arbetslöshetsförsäkringspremie samt för bestämmande och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie. Detta vore motiverat på grund av arbetslöshetsförsäkringsfondens ställning och uppgifter vid förfarandet för uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie. Dessutom vore det nödvändigt att ändra och precisera bestämmelsen om utnyttjandet av uppgifter i 22 c § 3 mom. i finansieringslagen så att en försäkringsanstalt, Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund och Statskontoret ska ha rätt att vid verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring utnyttja uppgifter som hänför sig till verkställigheten av finansieringslagen och som omfattas av sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter.

1.2. Självriskpremie

En arbetsgivare är fr.o.m. ingången av 2009 skyldig att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om han har sagt upp en äldre arbetstagare som till följd av uppsägningen har blivit långtidsarbetslös och blir berättigad till tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa. Pensionssystemet ändrades 2002 så att arbetslöshetspensionen slopades som pensionsform och ett finansieringsansvar som motsvarar systemet med arbetslöshetspension överfördes i tillämpliga delar till systemet med utkomst-

skydd för arbetslösa. Ändringen gäller dem som är födda 1950 eller senare och efter ändringen tryggas deras försörjning genom systemet med utkomstskydd för arbetslösa. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändrades genom en lag som trädde i kraft vid ingången av 2003 (1290/2002) så att för dem som är födda 1950 eller senare börjar rätten till tilläggsdagar som betalas efter 500 arbetslöshetsdagpenningdagar vid 59 års ålder och tilläggsdagar betalas tills personen i fråga fyller 65 år.

I 8 a kap. i finansieringslagen föreskrivs som arbetsgivares självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa. Självriskpremierna uppbärs i situationer, där en arbetstagare på grund av uppsägning från arbetsgivarens sida har blivit berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Självriskpremierna för utkomstskyddet för arbetslösa gäller personer som är födda 1950 eller senare och som har rätt att få arbetslöshetsdagpenning till fyllda 65 år. Självriskpremierna uppbärs också när rätt till arbetslöshetsdagpenning som beror på uppsägning och som börjat efter uppnådd 60 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga fyllt 63 år eller han eller hon har börjat erhålla ålderspension efter att ha fyllt 62 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala självriskpremie, om anställningsförhållandet har upphört innan personen i fråga har fyllt 56 år eller anställningsförhållandet har varat mindre än tre år eller anställningsförhållandet har sagts upp enligt 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen (55/2001) eller hävts enligt 8 kap. 1 § i arbetsavtalslagen av andra än hälsomässiga orsaker som beror på arbetstagaren. Betalningsskyldighet föreligger inte heller om arbetstagaren efter att anställningsförhållandet upphört på nytt har uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i en anställning hos en annan arbetsgivare än den som ursprungligen sade upp arbetstagaren eller arbetstagaren har sagt upp sig på eget initiativ och utan arbetsgivarens medverkan.

Grunden för självriskpremierna utgörs av den förmånsutgift som skulle betalas till den uppsagda arbetstagaren för tilläggsdagarna fram

till 63 års ålder, om arbetstagarens rätt till tilläggsdagar börjar innan han eller hon har fyllt 63 år. Grunden för självriskpremierna är dock alltid det belopp som motsvarar förmånsutgiften under minst ett år. Om arbetstagarens rätt till arbetslöshetsdagpenning börjar sedan han eller hon fyllt 60 år, men hans eller hennes rätt till tilläggsdagar inte hinner börja före fyllda 63 år eller pensioneringen, är grunden för självriskpremierna det belopp motsvarande den inkomstrelaterade dagpenningen som har betalats till honom eller henne som arbetslöshetsförmån från anställningsförhållandet slut tills han eller hon fyller 63 år.

I 24 b § i finansieringslagen föreskrivs om uppbörd och återbäring av självriskpremierna. Enligt 1 mom. uppbärs självriskpremierna antingen då rätten till tilläggsdagar börjar eller då den uppsagda arbetstagaren har fyllt 63 år. I 2 mom. föreskrivs att om arbetsgivaren har ingått ett arbetsavtal som gäller tills vidare med den av arbetsgivaren uppsagda arbetstagaren som är berättigad till tilläggsdagar och om arbetstagaren har varit i detta arbete under minst ett års tid, återbär arbetslöshetsförsäkringsfonden till arbetsgivaren på ansökan den del av självriskpremierna för tilläggsdagarna som förblir outnyttjad. Om arbetsgivaren på nytt säger upp arbetstagaren, uppbärs självriskpremierna genast då arbetslösheten börjar, utan hinder av vad som bestäms i 24 § 2 mom. 1 punkten. I 3 mom. föreskrivs att arbetslöshetsförsäkringsfonden kan avstå från att uppbära självriskpremierna, om dess belopp är ringa.

En del arbetsgivare har kompletterat och förbättrat sina arbetstagares pensionskydd med hjälp av frivilliga tilläggs pensionsarrangemang. En del av dessa tilläggs pensionsarrangemang är gamla APL-registrerade tilläggs pensionsarrangemang, till vilka hänförs sig skydd för bibehållen tilläggs pensionsrätt också när anställningsförhållandet upphör. Dessa arrangemang sköts hos arbetspensionsbolagen, men nya personer kan inte längre anslutas till dem, eftersom arrangemanget stängdes genom en lag den 1 januari 2001. Tilläggs pensionskydd kan också ha ordnats i en pensionskassa eller en pensionsstiftelse. Arbetsgivaren kan också ordna tilläggs pensionskydd i ett livförsäkringsbo-

lag genom att teckna en gruppensionsförsäkring för företagets hela personal eller en viss persongrupp.

Tilläggs-pensionsskydd som ordnats av arbetsgivaren kan således gälla antingen enskilda arbetstagare eller omfatta flera arbetstagare. Genom tilläggs-pensionsskyddet kan man sänka pensionsåldern eller höja pensionsbeloppet eller så kan det också vara en kombination av dessa. Tilläggs-pensionsskyddet omfattar gruppensionsförsäkringar och individuella pensionsförsäkringar som arbetsgivaren tecknat i livförsäkringsbolag, tilläggs-pensionsskydd i pensionsstiftelser och pensionskassor, APL-registrerat tilläggs-pensionsskydd i arbetspensionsförsäkringsbolag samt arbetsgivarens pensionsstadgor.

I regel kan en person hamna i den så kallade pensionsslussen, om hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning börjar vid åldern 57 år och en månad. Arbetslöshetsslussen består av två sammanlänkande men ändå separata förmånsdelar: inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning (500 dagar) och tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa, som kan betalas till 65 års ålder. Tilläggsdagar kan betalas om personen i fråga fyller 59 år innan den maximala tiden 500 dagar har gått ut. Arbetsgivares självriskpremie uppbärs antingen när rätten till tilläggsdagar börjar för tiden fram till 63 års ålder eller sedan en uppsagd arbetstagare fyllt 63 år. Om arbetsgivaren har ordnat tilläggs-pensionsskydd för sina arbetstagare, betyder det att personen i fråga senare kan få sin arbetslöshetsförmån sänkt på grund av tilläggs-pensionen eller avgå med förtida ålderspension tidigare än den lagstadgade pensionsåldern tack vare den tilläggs-pensionsförsäkring som arbetsgivaren ordnat. Enligt den gällande finansieringslagen kan arbetslöshetsförsäkringsfonden inte i dessa situationer återbära den andel av självriskpremien till arbetsgivaren som blir outnyttjad på grund av det tilläggs-pensionsskydd som arbetsgivaren ordnat.

2. Målsättning och de föreslagna ändringarna

I fråga om det förslag som gäller arbetslöshetsförsäkringsfondens utlämnande av upp-

gifter på eget initiativ är målet att främja arbetslöshetsförsäkringsfondens samarbete med andra myndigheter och till denna del utveckla verksamheten och informationsutbytet mellan myndigheterna vid bekämpningen av ekonomisk brottslighet och den ekonomiska gråzonen samt att effektivisera bekämpningen och avslöjandet av missbruk i anslutning till den lagstadgade sociala tryggheten. I propositionen föreslås att det till finansieringslagen fogas en bestämmelse som gäller rätt för arbetslöshetsförsäkringsfonden att på eget initiativ och utan hinder av sekretessbestämmelserna ge andra myndigheter som sköter verkställigheten av den lagstadgade sociala tryggheten eller myndigheter som sköter andra offentliga uppdrag uppgifter i situationer där arbetslöshetsförsäkringsfonden har skäl att misstänka att en försäkringsskyldighet som hör till den lagstadgade sociala tryggheten har försummats eller att premier som hänförs till denna skyldighet har försummats eller att förskotts-innehållningsskyldigheten har försummats. Dessutom föreslås att för arbetslöshetsförsäkringsfondens del preciseras den bestämmelse som gäller försäkringsanstaltarnas, Statskontorets och Olycksfallsförsäkringsanstaltarnas Förbunds rätt att erhålla uppgifter. Därutöver föreslås att 22 c § 3 mom. i finansieringslagen ändras och preciseras så att en försäkringsanstalt, Olycksfallsförsäkringsanstaltarnas Förbund och Statskontoret ska ha rätt att vid verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring utnyttja uppgifter som hänförs till verkställigheten av finansieringslagen och som omfattas av sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter.

Målet med förslaget som gäller självriskpremien är att undanröja det missförhållande där av full självriskpremie som arbetsgivaren betalat inte kan återbäras den del som blir outnyttjad på grund av tilläggs-pensionsskydd som arbetsgivaren ordnat. Av denna orsak föreslås att 24 § 2 mom. i finansieringslagen ändras. Genom den föreslagna lagändringen är avsikten att utvidga återbäringsmöjligheten till att gälla frivilligt tilläggs-pensionsskydd som endast arbetsgivaren ordnat och finansierat eller en därmed jämförbar frivillig förmån.

3. Propositionens konsekvenser

Propositionen kan inte anses ha några direkta konsekvenser för den offentliga ekonomin.

När det föreskrivs om rätt för arbetslöshetsförsäkringsfonden att på eget initiativ lämna ut uppgifter förbättras samarbetet mellan myndigheterna vid bekämpningen av den ekonomiska gråzonen och effektiveras bekämpningen och avslöjandet av missbruk i anslutning till den lagstadgade sociala tryggheten. De förslag som gäller utlämnande och utnyttjande av uppgifter säkerställer att försäkringsanstalterna kan använda uppgifter som de fått för behandlingen av ett ärende som gäller arbetslöshetsförsäkringen samt för bestämmande och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie även vid verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring, såsom för att bestämma olycksfallsförsäkringspremie. Ändringen förbättrar försäkringsanstaltens möjligheter att övervaka även olycksfallsförsäkringen, vilket bidrar till att effektivisera försäkringsanstaltens verksamhet även vid arbetslöshetsförsäkringspremieövervakningen. Härigenom säkerställs att arbetslöshetsförsäkringspremieövervakningen på arbetsgivarnivå får en lyckad början och att övervakningen verkställs på ett effektivt sätt.

Arbetsgivarens självriskpremie bestäms på grundval av orsaksprincipen och grundar sig på arbetsgivarens lönesumma och den förmånsutgift som ska betalas till en uppsagd arbetstagare. På grund av tilläggs pensions-skydd som arbetsgivaren ordnat kan den faktiska tilläggsdagsutgiften inom utkomstskyd-

det för arbetslösa vara lägre än vad som betalts. För arbetsgivaren ger situationen upphov till en extra kostnad i strid med orsaksprincipen. I propositionen föreslås att till en enskild arbetsgivare ska på ansökan kunna återbäras en del av den betalda självriskpremien, om systemet med utkomstskydd för arbetslösa inte åsamkas fulla självriskkostnader på grund av att arbetsgivaren ordnat tilläggs pensions-skydd. Förslaget inverkar endast inom arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie och det påverkar inte löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Förslaget gäller enskilda arbetsgivare och bidrar till en rättvisare inriktning av självriksandelen av arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie.

Behandlingen av arbetsgivarnas ansökningar om återbäring ökar arbetslöshetsförsäkringsfondens arbetsuppgifter. Behandlingen av ansökningarna om återbäring medför extra uppgifter även för den arbetslöshetskassa som betalat ut förmånen eller Folkpensionsanstalten.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med de centrala arbetsmarknadsorganisationerna och arbetslöshetsförsäkringsfonden. I samband med beredningen har man hört justitieministeriet, dataombudsmannen, Arbetslöshetskassornas samorganisation rf, Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, skattemyndigheterna, Pensions-skyddscentralen, Pensionsstiftelseföreningen rf och Statskontoret.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

22 c §. Rätt att få och lämna ut uppgifter. Det föreslås att 1 mom. preciseras i fråga om arbetslöshetsförsäkringsfonden. Eftersom arbetslöshetsförsäkringsfonden styr, utvecklar och övervakar verkställigheten av arbetslöshetsförsäkringspremierna och eftersom dess betydelse som informationskälla förstärks ytterligare till följd av den arbetsgivarspecifika arbetslöshetsförsäkringsövervakningen, är det motiverat att det i lagrummet föreskrivs uttryckligen om rätt att få uppgifter även av arbetslöshetsförsäkringsfonden. Det föreslås att 1 mom. ändras så att en försäkringsanstalt, Statskontoret, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och en besvärinstans enligt finansieringslagen ska ha rätt att även av arbetslöshetsförsäkringsfonden för varje arbetsgivare få de uppgifter om utbetalda löner och om andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av ett ärende som gäller arbetslöshetsförsäkringspremie samt för bestämmande och uppörd av arbetslöshetsförsäkringspremie.

Det föreslås att 3 mom. ändras. Arbetslöshetsförsäkringspremieskyldigheten är bunden till olycksfallsförsäkringsskyldigheten och arbetslöshetsförsäkringspremien upp bärs i samband med den lagstadgade olycksfallsförsäkringens försäkringspremie. De försäkringsanstalter som avses i 29 § i lagen om olycksfallsförsäkring upp bärs arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie av arbetsgivaren i enlighet med lönesumman enligt 19 a § 1 mom. i finansieringslagen liksom även löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie.

Inom såväl olycksfallssystemet som arbetslöshetsförsäkringssystemet agerar man utifrån gemensamma uppgifter om lönesumman. Att försäkringsanstalten inte får använda uppgifter som den fått av arbetslöshetsförsäkringsfonden även vid verkställigheten av olycksfallsförsäkring äventyrar en effektiv arbetslöshetsförsäkringsövervakning. En olycksfallsförsäkringsanstalt som sköter upp börderna av arbetslöshetsförsäkringspremierna kan få övervakningsuppgifter av arbets-

löshetsförsäkringsfonden, bl.a. uppgifter om arbetsgivare som har delat upp sina försäkringar på flera försäkringsanstalter, uppgifter om arbetsgivare där arbetslöshetsförsäkringsfonden misstänker att arbetslöshetsförsäkringspremierna inte grundar sig på korrekta nivåer på lönesummorna, dvs. den jämförelseslönesumma som fås från skattemyndigheten är större än arbetslöshetsförsäkringens lönesumma samt uppgifter om arbetsgivare beträffande vilka de lönesummor som anstalten uppgett och de försäkringspremier som den uppburit inte stämmer överens.

Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund sköter olycksfallsförsäkring i efterhand vid försummelse. Förbundet sköter samtidigt även indrivning av arbetslöshetsförsäkringspremier i efterhand hos arbetsgivaren. Från arbetslöshetsförsäkringsfonden får förbundet information om fall som uppdragats genom övervakning och där man misstänker att olycksfallsförsäkringsskyldigheten försumrats och således även försummelse av arbetslöshetsförsäkringspremieskyldigheten. Indrivningen av arbetslöshetsförsäkringspremier i efterhand är beroende av om Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund kan sköta också försummelse av olycksfallsförsäkringsskyldigheten med stöd av uppgifter från fonden.

Till följd av den nya 22 h § som föreslås i denna proposition och för att säkerställa att en försäkringsanstalt som sköter verkställigheten av olycksfallsförsäkring, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Statskontoret kan utnyttja uppgifter som erhållits i samband med verkställighet och övervakning som gäller arbetslöshetsförsäkringspremier även vid verkställigheten av olycksfallsförsäkring och vid rättelse av olycksfallsförsäkringspremierna, föreslås det att 22 c § 3 mom. ändras och förtydligas. I lagrummet föreslås en bestämmelse om att en försäkringsanstalt, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Statskontoret har rätt att vid verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring utnyttja uppgifter som hänför sig till verkställigheten av finansieringslagen och som om-

fattas av sekretessbestämmelser eller andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter. I sin övriga verksamhet får försäkringsanstalterna, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Statskontoret inte utnyttja dessa uppgifter och de får inte heller lämnas till försäkringsbolagets bolagsstämma, representantskap eller delägare.

22 h §. *Arbetslöshetsförsäkringsfondens rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ.* Paragrafen är ny. Det föreslås att där föreskrivs om rätt för arbetslöshetsförsäkringsfonden att lämna ut uppgifter på eget initiativ. Med stöd av den ska arbetslöshetsförsäkringsfonden utan hinder av sekretessbestämmelserna ha rätt att på eget initiativ lämna ut uppgifter till andra myndigheter som sköter verkställigheten av den lagstadgade sociala tryggheten eller till instanser som sköter andra offentliga uppgifter i situationer där det är fråga om försummelse av en försäkringsskyldighet som ingår i den lagstadgade sociala tryggheten eller om försummelse av premier som hänför sig till denna skyldighet eller om försummelse av förskottsinnehållningsskyldigheten. Arbetslöshetsförsäkringsfonden kan lämna ut sådana uppgifter som den upptäcker i samband med sin övervakning av arbetslöshetsförsäkringspremierna och som gör att fonden har skäl att misstänka nämnda fall av försummelse.

Med stöd av 1 mom. 1 punkten kan arbetslöshetsförsäkringsfonden lämna ut sekretessbelagda uppgifter till en försäkringsanstalt som sköter verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring och till Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund för skötseln av deras uppgifter som gäller arbetslöshetsförsäkring eller olycksfallsförsäkring, om arbetslöshetsförsäkringsfonden har skäl att misstänka att en arbetsgivare som enligt lag är försäkrings- eller betalningsskyldig eller någon annan betalningsskyldig inte har fullgjort sina på lag grundade skyldigheter eller sin skyldighet att lämna de uppgifter som behövs för att bestämma eller bära upp arbetslöshetsförsäkringspremie eller olycksfallsförsäkringspremie. Med stöd av paragrafen kan en försäkringsanstalt som sköter verkställigheten av olycksfallsförsäkring och Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund sålunda utnyttja uppgifter som erhållits i samband

med övervakningen av arbetslöshetsförsäkringspremierna även vid verkställigheten av olycksfallsförsäkring och rättelse av olycksfallsförsäkringspremien.

Det föreslås att i 2 punkten nämns Pensionsskyddscentralen och en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring. Pensionsskyddscentralen och en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring övervakar den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen. I anslutning till detta ska arbetslöshetsförsäkringsfonden på eget initiativ kunna ge Pensionsskyddscentralen och en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring sekretessbelagda uppgifter för skötseln av uppgifter som föreskrivits för dem i lag, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare som enligt lag är försäkringsskyldig eller en annan försäkringsskyldig inte har fullgjort sin på lag grundade försäkrings- eller betalningsskyldighet.

Enligt 3 punkten ska arbetslöshetsförsäkringsfonden på eget initiativ kunna lämna ut uppgifter till skatteförvaltningen i situationer där det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin förskottsinnehållningsskyldighet.

I 2 mom. föreskrivs att uppgifter kan lämnas vidare för att utreda brott och väcka åtal samt om skyldighet att utplåna uppgifter. Då de uppgifter som det är fråga om kan gälla försummelse av den lagstadgade försäkrings- och betalningsskyldigheten eller misstanke om brott, förutsätter partens rättsskydd att uppgifter som visat sig vara obefogade utplånas omedelbart. Enligt personuppgiftslagen ska personuppgifter som behandlas vara behövliga med hänsyn till det angivna ändamålet med behandlingen av personuppgifter. Detta förutsätter också att den registeransvarige utan obefogat dröjsmål ska utplåna en personuppgift i registret som är obehövlig med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Eftersom den föreslagna bestämmelsen gäller även andra uppgifter än personuppgifter bör det föreskrivas särskilt om utplånande i detta sammanhang.

24 b §. *Uppbörd och återbäring av självriskpremie.* I 2 mom. föreskrivs fortfarande om situationer där det ska vara möjligt att återbära självriskpremien. Det föreslås att 24 b § 2 mom. i finansieringslagen ändras så

att till det fogas en ny 2 punkt där det föreskrivs om möjlighet att återbära självriskpremierna även i en situation där tilläggs-pensionsskydd som arbetsgivaren bekostat gör att den kostnad som uppstår för systemet med utkomstskydd för arbetslösa är mindre än vad som betalats.

Enligt 2 mom. 1 punkten återbär arbetslöshetsförsäkringsfonden till arbetsgivaren på ansökan den del av självriskpremierna för tilläggsdagarna som förblir outnyttjad, om arbetsgivaren har ingått ett arbetsavtal som gäller tills vidare med den av arbetsgivaren uppsagda arbetstagaren som är berättigad till tilläggsdagar och om arbetstagaren har varit i detta arbete under minst ett års tid. Om arbetsgivaren på nytt säger upp arbetstagaren, uppbärs självriskpremie genast då arbetslösheten börjar, utan hinder av vad som bestäms i 24 § 2 mom. 1 punkten. Punkten motsvarar gällande lag.

2 mom. 2 punkten är ny. Enligt den kan arbetslöshetsförsäkringsfonden på ansökan av arbetsgivaren återbära den del av självriskpremierna för tilläggsdagarna som förblir outnyttjad, om den arbetstagare som arbetsgivaren sagt upp under minst ett års tid fått frivillig tilläggs-pension som grundar sig på tilläggs-pensionsskydd som arbetsgivaren ordnat och finansierat eller en annan därmed jämförbar frivillig förmån till minst 65 års ålder, vilken har gjort att personen inte har rätt till arbetslöshetsförmån eller att arbetslöshetsförmånen betalas till minskat belopp. Tilläggs-pensionsskydd som ordnats av arbetsgivaren förutsätter att arbetsgivaren också har finansierat det. Om arbetstagaren deltar i finansieringen av tilläggs-pensionsskyddet är det inte fråga om sådant av arbetsgivaren ordnat tilläggs-pensionsskydd som avses i lagrummet. Återbäring är möjlig också i en situation där pensions-skyddet till följd av pensionsreformen 2005 har ordnats i enlighet med den så kallade stövelmodellen så att arbetsgivaren fram till 63 års ålder betalas enbart tilläggs-pension och börjar få lagstadgad pension från och med 63 års ålder. Det är möjligt att till följd av pensionsjämkningsåterstår ingen tilläggs-pension att betala ut efter fyllda 63 år, eftersom beloppet av de lagstadgade pensionerna överstiger pensionens belopp enligt villkoren för tilläggs-pensions-

skyddet. Dessa personer är då helt och håller i pension. Återbäring ska inte heller vara möjlig i andra situationer än vid ovan nämnda frivilliga förmån. Sålunda ska till exempel olycksfalls- eller sjukpension inte berättiga till återbäring.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden kan med stöd av 2 punkten återbära premien till arbetsgivaren endast när arbetsgivaren ansöker om det särskilt. Återbäring kan sökas tidigast när personen i fråga under minst ett år har fått av arbetsgivaren ordnad tilläggs-pension eller någon annan därmed jämförbar frivillig förmån som ligger till grund för återbäringen. Endast den del av självriskpremierna som blir outnyttjad kan återbäras. Arbetsgivaren ska ange grunder för återbäringen inklusive tillräckliga uppgifter om den förmån arbetstagaren fått och på grund av vilken återbäring söks samt uppgifter om hur finansieringen av förmånen är ordnad. Ett dagspris kan bestämmas för den självriskpremie som arbetsgivaren betalat. Från den betalda självriskpremierna avdras andelen för de tilläggsdagar som betalats till den arbetslöse, resten kan återbäras.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 maj 2009.

3. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

I propositionen föreslås inte att principerna för bestämmandet av arbetsgivarens och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier eller arbetsgivarens självriskpremiestyp ändras. I arbetsgivarens genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie beaktas även självriskpremierna. Förslaget påverkar bara arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie och bidrar till en rättvisare inriktning av självriskpremiandelen.

I propositionen har beaktats vad som i 10 § i grundlagen föreskrivs om skydd för privatlivet. Syftet med propositionens förslag om utlämnande och användning av uppgifter är att förbättra samarbetet mellan arbetslöshetsförsäkringsfonden och andra myndigheter vid bekämpning av den ekonomiska gråzonen

och att effektivisera bekämpningen och avslöjandet av missbruk i anslutning till den lagstadgade sociala tryggheten. De föreslagna ändringarna är inte förenade med något problem avseende 10 § i grundlagen, eftersom de uppgifter som ska lämnas ut, myndigheterna och ändamålet med uppgifterna är exakt och snävt definierade.

I propositionen föreslås inga sådana änd-

ringar i förhållande till den gällande lagstiftningen som skulle vara av betydelse för bedömningen av propositionen med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna. Den föreslagna lagen torde kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 24 februari 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998)
 22 c § 1 och 3 mom. och 24 b § 2 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 22 c § 1 och 3 mom. i lag 363/2006 och 24 b § 2 mom. i lag
 1301/2002, samt
fogas till lagen en ny 22 h § som följer:

22 c §

Rätt att få och lämna ut uppgifter

En försäkringsanstalt, Statskontoret, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och en besvärinstans enligt denna lag har, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, rätt att av arbetslöshetsförsäkringsfonden, av en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av Pensionsskyddscentralen, av skattemyndigheterna samt av myndigheter och andra instanser på vilka lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas, för varje arbetsgivare få de uppgifter om utbetalda löner och om andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av ett ärende som gäller arbetslöshetsförsäkringspremie samt för bestämmande och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie.

 En försäkringsanstalt, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Statskontoret får vid verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring utnyttja uppgifter som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som omfattas av sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter. I annan verksamhet får en försäkringsanstalt, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Statskontoret inte utnyttja dessa uppgifter och de får inte lämnas till försäkringsbolagets bolagsstämma, representantskap eller delägare.

22 h §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Arbetslöshetsförsäkringsfonden har rätt att utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, på eget initiativ lämna ut uppgifter om lönesumma och arbetslöshetsförsäkringspremie jämte identifikationsuppgifter som gäller en arbetslöshetsförsäkringspremiestyddig arbetsgivare:

1) till en försäkringsanstalt som sköter verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring och till Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund för skötseln av deras lagstadgade uppgifter som gäller arbetslöshetsförsäkring eller olycksfallsförsäkring, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare som enligt lag är försäkrings- eller betalningsskyldig eller någon annan betalningsskyldig inte har fullgjort sin på lag baserade försäkringsskyldighet eller sin därpå eller på lag baserade betalningsskyldighet eller sin skyldighet att lämna de uppgifter som behövs för att bestämma eller bära upp arbetslöshetsförsäkringspremie eller olycksfallsförsäkringspremie;

2) till Pensionsskyddscentralen och till en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring för skötseln av dess lagstadgade uppgifter, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare som enligt lag är försäkringsskyldig eller en annan försäkringsskyldig inte

har fullgjort sin på lag baserade försäkrings- eller betalningsskyldighet;

3) till skatteförvaltningen, om uppgifterna är nödvändiga för fullgörande av den övervakningsskyldighet som föreskrivits för den i lagen om förskottsuppbörd när det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare inte har fullgjort sin förskottsinnehållningsskyldighet.

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av denna paragraf kan utlämnas vidare för att utreda brott och väcka åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte behövs.

24 b §

Uppbörd och återbäring av självriskpremie

Arbetslöshetsförsäkringsfonden återbär till arbetsgivaren på ansökan den del av självriskpremierna för tilläggsdagarna som förblir outnyttjad, om

1) arbetsgivaren har ingått ett arbetsavtal som gäller tillsvidare med den av arbetsgivaren uppsagda arbetstagaren som är berättigad

till tilläggsdagar och om arbetstagaren har varit i detta arbete under minst ett års tid. Om arbetsgivaren på nytt säger upp arbetstagaren uppbärs självriskpremie genast då arbetslösheten börjar, utan hinder av vad som bestäms i 24 § 2 mom. 1 punkten, eller

2) den arbetstagare som arbetsgivaren sagt upp har under minst ett års tid fått frivillig tilläggspension, som fortsätter till minst 65 års ålder och som grundar sig på en tilläggs-pensionsförsäkring som arbetsgivaren ordnat och finansierat, eller en annan därmed jämförbar förmån eller en pension som ska beaktas vid pensionsjämkning av tilläggspensionen, varvid personen av denna anledning inte har rätt till arbetslöshetsförmån eller betalas arbetslöshetsförmån till minskat belopp.

Denna lag träder i kraft den 2009.

24 b § 2 mom. 2 punkten tillämpas också på en självriskpremie som bestämts före lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 27 mars 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 24 februari 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 22 c § 1 och 3 mom. och 24 b § 2 mom.,
dessa lagrum sådana de lyder, 22 c § 1 och 3 mom. i lag 363/2006 och 24 b § 2 mom. i lag 1301/2002, samt
fogas till lagen en ny 22 h § som följer:

Gällande lydelse

22 c §

Rätt att få och lämna ut uppgifter

En försäkringsanstalt, Statskontoret, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och en besvärinstans enligt denna lag har, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, rätt att av en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av Pensionsskyddscentralen, av skattemyndigheterna samt av myndigheter och andra instanser på vilka lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas, för varje arbetsgivare få de uppgifter om utbetalda löner och om andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av ett ärende som gäller arbetslöshetsförsäkringspremie samt för bestämmande och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie.

En försäkringsanstalt och Statskontoret får inte i annan verksamhet utnyttja uppgifter som hänför sig till verkställigheten av denna lag och som omfattas av sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar

Föreslagen lydelse

22 c §

Rätt att få och lämna ut uppgifter

En försäkringsanstalt, Statskontoret, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och en besvärinstans enligt denna lag har, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, rätt att *av arbetslöshetsförsäkringsfonden*, av en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av Pensionsskyddscentralen, av skattemyndigheterna samt av myndigheter och andra instanser på vilka lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas, för varje arbetsgivare få de uppgifter om utbetalda löner och om andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av ett ärende som gäller arbetslöshetsförsäkringspremie samt för bestämmande och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie.

En försäkringsanstalt, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Statskontoret får vid verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring utnyttja uppgifter som hänför sig till verkställigheten av denna lag

som gäller erhållande av uppgifter, om det inte finns särskilda bestämmelser om detta i lag. Sådana uppgifter får inte heller lämnas till försäkringsanstaltens bolagsstämma, representantskap eller delägare.

och som omfattas av sekretessbestämmelserna eller andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter. I annan verksamhet får en försäkringsanstalt, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund och Statskontoret inte utnyttja dessa uppgifter och de får inte lämnas till försäkringsbolagets bolagsstämma, representantskap eller delägare.

22 h §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Arbetslöshetsförsäkringsfonden har rätt att utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, på eget initiativ lämna ut uppgifter om lönesumma och arbetslöshetsförsäkringspremie jämte identifikationsuppgifter som gäller en arbetslöshetsförsäkringspremieskyldig arbetsgivare:

1) till en försäkringsanstalt som sköter verkställigheten av lagstadgad olycksfallsförsäkring och till Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund för skötseln av deras lagstadgade uppgifter som gäller arbetslöshetsförsäkring eller olycksfallsförsäkring, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare som enligt lag är försäkrings- eller betalningsskyldig eller någon annan betalningsskyldig inte har fullgjort sin på lag baserade försäkringsskyldighet eller sin därpå eller på lag baserade betalningsskyldighet eller sin skyldighet att lämna de uppgifter som behövs för att bestämma eller bära upp arbetslöshetsförsäkringspremie eller olycksfallsförsäkringspremie;

2) till Pensionsskyddscentralen och till en pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring för skötseln av dess lagstadgade uppgifter, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare som enligt lag är försäkringsskyldig eller en annan försäkringsskyldig inte har fullgjort sin på lag baserade försäkrings- eller betalningsskyldighet;

3) till skatteförvaltningen, om uppgifterna är nödvändiga för fullgörande av den över-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vakningsskyldighet som föreskrivits för den i lagen om förskottsuppbörd när det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare inte har fullgjort sin förskottsinnehållningsskyldighet.

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av denna paragraf kan utlämnas vidare för att utreda brott och väcka åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte behövs.

24 b §

24 b §

*Uppbörd och återbäring av självriskpremie**Uppbörd och återbäring av självriskpremie*

Om arbetsgivaren har ingått ett arbetsavtal som gäller tillsvidare med den av arbetsgivaren uppsagda arbetstagaren som är berättigad till tilläggsdagar och om arbetstagaren har varit i detta arbete under minst ett års tid, återbär arbetslöshetsförsäkringsfonden till arbetsgivaren på ansökan den del av självriskpremierna för tilläggsdagarna som förblir outnyttjad. Om arbetsgivaren på nytt säger upp arbetstagaren, uppbärs självriskpremie genast då arbetslösheten börjar, utan hinder av vad som bestäms i 24 § 2 mom. 1 punkten.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden återbär till arbetsgivaren på ansökan den del av självriskpremierna för tilläggsdagarna som förblir outnyttjad, om

1) arbetsgivaren har ingått ett arbetsavtal som gäller tillsvidare med den av arbetsgivaren uppsagda arbetstagaren som är berättigad till tilläggsdagar och om arbetstagaren har varit i detta arbete under minst ett års tid. Om arbetsgivaren på nytt säger upp arbetstagaren uppbärs självriskpremie genast då arbetslösheten börjar, utan hinder av vad som bestäms i 24 § 2 mom. 1 punkten, eller

2) den arbetstagare som arbetsgivaren sagt upp har under minst ett års tid fått frivillig tilläggspension, som fortsätter till minst 65 års ålder och som grundar sig på en tilläggspensionsförsäkring som arbetsgivaren ordnat och finansierat, eller en annan därmed jämförbar förmån eller en pension som ska beaktas vid pensionsjämkning av tilläggspensionen, varvid personen av

denna anledning inte har rätt till arbetslöshetsförmån eller betalas arbetslöshetsförmån till minskat belopp.

Denna lag träder i kraft den 2009.

24 b § 2 mom. 2 punkten tillämpas också på en självriskpremie som bestämts före lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
